

[Alfred Jensen.]

inddrog livsforsikringsvirksomhed og lovpligtig forsikringsvirksomhed under statsanstalten for livsforsikring. Dette dagsordensforslag blev jo forkastet. Det er udtryk for, at der ikke her i tinget er tilstrækkelig støtte for en sådan ordning af forsikringsvæsenet.

Vi har som følge af vor principielle indstilling naturligvis en række indvendinger mod det, der står i lovforslagets forskellige paragraffer. Det skal jeg imidlertid ikke komme ind på. Jeg vil blot fastslå, at vi ikke ønsker, at forsikringsvirksomhed bliver genstand for mere spekulation end højst nødvendig. Det forekommer os, at ændringsforslag nr. 4 favoriserer spekulation i forsikringsvirksomhed derved, at man lemper betingelserne for udenlandske foretagenders forsikringsvirksomhed i vort land. Jeg ser nok, at bestemmelsen hviler på et gensidighedsgrundlag, og at danske virksomheder skal have de samme begunstigelser i andre lande. Ud fra den indstilling, vi har, at forsikringsvirksomhed ikke bør være noget privat spekulationsobjekt, kan vi ikke anbefale, at der indføres noget sådant i loven, og derfor ønsker vi at stemme imod ændringsforslag nr. 4.

Jeg skal ikke knytte bemærkninger til de øvrige ændringsforslag, hverken til lovforslaget om forsikringsvirksomhed eller til lovforslaget om tilsynet med pensionskasser, men skal begrænse mig til at sige, at vi ud fra vor indstilling må stemme imod ændringsforslag nr. 4 til § 122, idet dets vedtagelse jo vil betyde, at spekulationen vil få bedre kår, end den har haft før.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om forsikringsvirksomhed.

§§ 1-4, ændringsforslag nr. 1, § 5, således ændret, §§ 6-18, ændringsforslag nr. 2, § 19, således ændret, §§ 20-67, ændringsforslag nr. 3, § 68, således ændret, og §§ 69-121 *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 *vedtoges* med 99 stemmer mod 5; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

§ 122, således ændret, §§ 123-127, ændringsforslag nr. 5, § 128, således ændret, § 129, ændringsforslag nr. 6, § 130, således ændret, §§ 131-141, ændringsforslag nr. 7, § 142, således ændret, §§ 143-155, ændringsforslagene nr. 8, 9 og 10, § 156, således ændret, § 157, ændringsforslag nr. 11, § 158, således ændret, og § 159 *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om tilsyn med pensionskasser.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og § 2 *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ydelse af ekstraordinær hjælp til langvarigt arbejdsløse.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3938, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 843).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Alfred Jensen, Ragnhild Andersen, Fuglsang, Lynnerup Nielsen* og *Petra Petersen:*

Til § 1.

1) Stk. 1 affattes således:

„For så vidt en anerkendt arbejdsløshedskasse træffer bestemmelse derom, ydes

der som tillæg til understøttelsen til sådanne medlemmer, der i tidsrummet 1. oktober 1958-31. marts 1959, begge dage inklusive, har været arbejdsløse i mere end 40 dage, af kassen en ekstraordinær hjælp pr. afkontrolleret dag ud over 40 dage på 2 kr. 50 øre til forsørgere og 1 kr. 70 øre til andre forsikrede i indtil 50 dage.“

2) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:
„Stk. 4. Til den i stk. 1 nævnte hjælp ydes der kasserne tilskud efter bestemmelserne i § 13, stk. 2 a) og b).“

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ekstraordinær hjælp til arbejdsløse [af Alfred Jensen m. fl.].

(Første behandling findes i tidenden sp. 3938, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 843).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Peter Ravn): Udvalget har holdt et møde og haft samråd med den højtærede socialminister.

Der blev under første behandling spurgt, om udbetalingen af den af socialministeren foreslåede ekstra hjælp ville få konsekvenser for statskassen på længere sigt, om det vil være muligt for kasserne senere at anmelde beløbet til refusion. I det samråd, udvalget har haft med den højtærede socialminister, har denne oplyst, at hjælpen skal afholdes af kasserne alene og ikke kan anmeldes til refusion. Den højtærede socialminister har tilføjet, at det var hans opfattelse, at kasserne på grund af en større beskæftigelse var i stand til at foretage denne udbetaling.

På et enigt udvalgs vegne kan jeg anbefale det af socialministeren fremsatte lovforslag til vedtagelse.

Samtidig vil jeg henstille til det høje ting at forkaste såvel det lovforslag som de

ændringsforslag, der er stillet af det kommunistiske parti.

Alfred Jensen: Det er værd at notere, at udvalget enstemmigt går ind for et forslag om at give langvarigt arbejdsløse en ekstra hjælp på 125 kr. til forsørgere og 85 kr. til ikke-forsørgere. Der ligger heri en erkendelse af, at den hjælp, de arbejdsløse får, ikke er tilstrækkelig, i hvert tilfælde ikke tilstrækkelig, når man kommer til at gå ledig over en længere periode. Det betyder også, at kravene om en regulering, en forhøjelse af arbejdsløshedslovgivningens forskellige satser, nu ikke kan standses, men må føres igennem til et resultat til gavn for de arbejdsløse og til gavn for arbejdsløshedskasserne.

Når jeg har sagt det, vil jeg gerne sige, at den højtærede socialministers lovforslag alligevel ikke har fået den form og det indhold, som det bør have. Jeg har på den kommunistiske gruppes vegne stillet ændringsforslag, som tilsigter at gøre det muligt for dem, der ikke har fulde 90 dages ledighed, at få del i denne hjælp. Jeg er ikke i tvivl om, at de, der har gået ledige 90 dage, kan betegnes som langvarigt arbejdsløse; men hvem vil påstå, at den, der har gået ledig i 83, 84 eller 88 dage, ikke også kan betegnes som langvarigt arbejdsløs og ikke også er i en situation, hvor han eller hun har hårdt brug for den supplerende hjælp, der her er tale om? Jeg kender personlig adskillige, som har talt med mig i de senere dage og har gjort opmærksom på, at de fra 1. oktober 1958 til 31. marts 1959 har over 80 dages ledighed, men ikke kommer op på de 90 dage. Det er klart, at sådanne arbejdsløse med undren spørger, hvorfor man ikke kan finde frem til en eller anden form, hvorved det bliver muligt at lade dem få del i den hjælp, der her er tale om.

Jeg forstår så udmærket, at der blandt de arbejdsløse er utilfredshed med, at man ikke kan finde frem til en bedre udformning af dette forslag om ekstraordinær hjælp til de arbejdsløse. Jeg ved, at man i flere kommuner har indset, at der begås en uretfærdighed over for dem, der kommer ind under begrebet „langvarig arbejdsløshed“, men som ikke mønstrer de fulde 90 dage. Der er socialudvalg, som har erkendt, at

[Alfred Jensen.]

det problem, der her er opstået, må de sociale udvalg være med til at løse. Det har de gjort derved, at de har stillet midler til rådighed, så at arbejdsløse, der har en ledighed op mod de 90 dage, kan få en ekstra hjælp i henhold til lov om offentlig forsorg § 293, stk. 1.

Det er naturligvis en løsning, der kan anvendes og hjælpe adskillige, der er stedt i store vanskeligheder som følge af en langvarig arbejdsløshed og de byrder, som følger deraf. Men jeg vil dog gøre opmærksom på, at der er kommuner, der ikke forstår deres moralske forpligtelse her, som vender ryggen til, når de arbejdsløse kommer og klager deres nød. Jeg vil også ved denne lejlighed gøre opmærksom på det besvær, der for de arbejdsløse er forbundet med at nå ind til socialudvalgets hjerte og få de penge, som de har hårdt brug for til deres familie, kone og børn, i den daglige tilværelse. For at få lukket op på socialkontoret skal man udfylde et skema, der er så langt som et ondt år, og som indeholder over 60 spørgsmål, der skal besvares. Det forekommer mig, at det er en alt for omstændelig proces, der her sættes i gang for at yde arbejdsløse en hjælp af mindre omfang — for det kan jo kun dreje sig om hjælp af mindre omfang, når vi holder os til § 293 i forsorsloven, og det forekommer mig, at man måtte kunne finde frem til en kortere, mere lempelig form for opstilling af spørgsmål ved ydelse af en sådan hjælp.

Rent galt forekommer det mig dog at det er, når talen er om kontingenthjælpen, som er hjemlet i arbejdsløshedslovens § 13, stk. 6. Her kan socialudvalgene uden at spørge højere oppe give arbejdsløse, som har vanskeligheder ved at klare kontingentet, kontingenthjælp; der er nærmere regler derfor. Også her kræves det, hvis man ikke tidligere har været på socialkontoret, at man skal udfylde dette store skema, samtlige 62 spørgsmål skal besvares, og de, der søger en sådan beskeden hjælp, skal møde op med, jeg tror, det er 10-12 attester, for at

de kan få deres sag behandlet. Og hvad drejer det sig så om? Ja, for Arbejdsmandsforbundets medlemmer drejer det sig om 96 øre pr. dag, og det er endda kun i det halve år, og hertil kommer, at disse 96 øre er modtageren forpligtet til at betale tilbage, når han igen kommer i arbejde.

Man kan nok spørge, om det ikke er muligt at hjælpe de arbejdsløse under mere lempelige former og alligevel på en samfundet og den offentlige økonomi betryggende måde. Jeg skulle tro, det måtte være muligt. Men her rejser sig naturligvis også spørgsmålet, hvordan man sikrer, at de langvarigt arbejdsløse, som ikke opfylder kravet om de 90 dages ledighed, får en sådan supplerende hjælp. Jeg ser ikke rettere, end at kommunerne efter vedtagelsen af dette lovforslag må have en moralsk forpligtelse til at hjælpe de arbejdsløse, der har nogenlunde samme kår som dem, lovforslaget direkte tager sigte på. Jeg vil tro, at det ville hjælpe på socialudvalgenes opfattelse, om der udgik et cirkulære fra ministeriet, hvori man gjorde opmærksom på, at man så med forståelse på, at socialudvalgene hjalp de arbejdsløse, der var langvarigt ledige, men som ikke kommer op på de 90 dages ledighed. På samme måde vil jeg mene, at man bør tage hensyn til de ikke-forsikrede. Jeg ved meget vel, at vi ikke har så mange af denne kategori, men ikke desto mindre er det dog medborgere, som lever under trange kår. Selv om de under visse omstændigheder kan opnå lige så meget, måske også lidt mere, end dem, der får ordinær understøttelse af arbejdsløshedsforsikringen, er deres kår dog ikke anderledes, end at den ekstra skilling, som her er tale om, er hårdt tiltrængt og vil blive modtaget med glæde, og derfor forekommer det mig, at socialministeriet burde gøre socialudvalgene opmærksom herpå og på den moralske forpligtelse, de har til at være de ledige behjælpelig med at komme igennem deres vanskeligheder.

Jeg ved nok, man vil sige, at man skal ikke animere til ødselhed fra de offentlige

[Alfred Jensen.]

kassers side, men jeg tror ikke, man behøver at nære ængstelse herfor. Efter det, jeg kender til socialkontorer, skal der ikke alene bankes på døren, men der skal også bankes endda overmåde hårdt, for at man kan få lukket op, og det er en given sag, at kun hvor de arbejdsløse enkeltvis eller i flok øver indflydelse på socialudvalgene, lukker man op og giver en ekstra hjælp. Derfor forekommer det mig, at ministeriet bør gøre socialudvalgene bekendt med, hvad der her sker, og henvise til det ønskelige i, at de følger sagen op på en sådan måde, at alle de arbejdsløse, der kan siges at have så godt som samme kår, også får den samme hjælp, selv om de ikke kan få det igennem arbejdsløshedskasserne.

Vi mener altså ikke, at det her udarbejdede lovforslag er tilstrækkelig godt, og derfor har vi stillet ændringsforslag om, at den hjælp, ministeren har tænkt sig at give, deles op på de 50 dage, der ligger imellem de 40 dages ledighed og de 90 dages ledighed, og det vil altså sige 2 kr. 50 øre pr. dag til forsørgere og 1 kr. 70 øre til ikke-forsørgere. Vort ændringsforslag er praktisk taget enslydende med det lovforslag, vi har fremsat, men indeholder altså den forhøjelse, som ministeren nu med hele folketingets tilslutning kan gennemføre.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det, vi her har foreslået, er i nøje overensstemmelse med de ønsker og krav, der fremkom på Dansk Arbejdsmands Forbunds kongres i 1956, og jeg skulle tage meget fejl, om vi ikke, når Dansk Arbejdsmands Forbund i september samles til kongres, igen får en henvendelse fra denne store forsamling om at drage omsorg for, at husleje-hjælp, brændselshjælp og lignende former for hjælp beregnes og udbetales i forbindelse med den ugentlige understøttelse. Det, som jeg sammen med mine kolleger i den kommunistiske gruppe foreslår gennemført, er jo faktisk, hvad Dansk Arbejdsmands Forbund med sin kvarte million medlemmer har ønsket gennemført i lovgivningen i al almindelighed.

Dernæst har vi stillet et ændringsforslag, som går ud på, at hjælpen efter § 1, stk. 1, refunderes kasserne i henhold til bestemmelserne i § 13, stk. 2 a) og b). Det har vi gjort, fordi vi har den opfattelse, at kasserne

kan komme i den situation, at direktøren i henhold til samme lovs § 12, stk. 2, henvender sig til dem og beder dem om at forhøje kontingenterne. Jeg forstår, at dette ikke er aktuelt i øjeblikket, men det kan jo blive det i løbet af et halvt eller trekvart år, og det forekommer os ikke at være nogen rimelig løsning. Her er tale om — det er erkendt fra alle sider — at yde en håndsrækning til langvarigt arbejdsløse, og det kan ikke være en byrde, en belastning, som udelukkende placeres på de forsikrede; det må være noget, samfundet i almindelighed er med til at bære, og derfor bør kasserne have dækning i henhold til de nye tilskudsregler, der gennemførtes i fjor. Hvis man foretager den foreslåede ændring af lovforslaget, vil man nå frem til en passende dækning, men alligevel ikke anderledes, end at kasserne vil komme til at afholde en del af udgifterne, så ingen kan påstå, at nogen ledelse af en arbejdsløshedskasse vil komme til at handle letsindigt eller uden at føle sit ansvar.

Jeg skal anbefale, at man vedtager de to ændringsforslag, som vor gruppe har stillet til ministerens lovforslag.

Efter at der fra regeringens side er lagt et forslag på bordet og efter at vore synspunkter har været fremme i et udvalg — hvor meget de har været diskuteret, kan jeg ikke sige — mener vi, at vort forslag har gjort sin nytte, og derfor ønsker jeg at tage det tilbage. De principper, der var nedlagt i vort oprindelige lovforslag, er nu gennem vore ændringsforslag foreslået indarbejdet i ministerens lovforslag, og afstemningen om vore ændringsforslag vil altså blive en afstemning om principperne i vort oprindelige forslag.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for disse ændringsforslag, så kassernes økonomi ikke belastes, og så at alle, der har en lang ledighed, får adgang til at opnå en del af den hjælp, der her er foreslået.

Formanden: Det af det ærede medlem hr. Alfred Jensen m. fl. fremsatte lovforslag er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ydelse af ekstraordinær hjælp til langvarigt arbejdsløse.

Ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen af *Alfred Jensen m. fl.* (se sp. 4058) *forkastedes* med 98 stemmer mod 5.

Ændringsforslag nr. 2 uden for betænkningen af *Alfred Jensen m. fl.* (se sp. 4059) *forkastedes* med 99 stemmer mod 5.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 8. april, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring. (Om beregning af indtægten for visse pensionister).

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om kreditforeninger.

Mødet hævet kl. 14⁵⁵.

80. møde.

Onsdag den 8. april kl. 13.

Formanden: Indfødsretsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om indfødsrets meddelelse m. v. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om tillæg til og ændring i lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Regulering af rente-erstatninger) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Baagø* til handelsministeren:

„Anser ministeren det for rigtigt, at der indføres så betydelige mængder briketter fra udlandet, at briketfabrikkerne i f. eks. Nordjylland trues af standsning med deraf flydende forøget arbejdsløshed inden for de såkaldte arbejdsløshedsøer?“

Baagø: I den erklæring, som den højtærede statsminister afgav her i tinget umiddelbart efter den nuværende regeringsdannelse, findes en udtalelse om, at spørgsmålet om udbygningen af erhvervslivet i de områder af landet, der er særlig hårdt ramt af ledighed, vil blive taget op til ny behandling, og denne udtalelse skal formentlig tydes derhen, at der vil blive gjort noget for at nedbringe ledigheden.

I juni måned 1958 gennemførte regeringspartierne derefter her i tinget loven om egnsudvikling, der i sin første paragraf angiver, at formålet med loven er at op- og hjælpe produktiv beskæftigelse i sådanne områder af landet, som med hensyn til industriel udvikling står tilbage for det øvrige land, eller som er ramt af særlige økonomiske vanskeligheder. Der var under lovens behandling megen tale om, at det gjaldt om at komme de egne, hvor de såkaldte arbejdsløshedsøer findes, til hjælp.